

et mercibus suis quibuscunque venire et ibidem emere aut vendere, resque et negotiationes suas et alias actiones licitas cum nostris subditis exercere et contra e regno libere cum bobus, rebus et mercibus, solutis datis et teloneis debitis et consuetis, exire. Subditis vero nostris licebit ad alias provincias et regna praeterquam ad Slesiam res et merces quascunque de regno transmittere et ducere, dummodo per ipsam Slesiam illas non transmittant nec duci aut vehi faciant. Et quia non verentur plurimi hanc prohibitionem et occlusionem viae in Slesiam multiplicibus modis transgredi in contemptum decretorum et mandatorum nostrorum et in pessimum inoboedientiae exemplum. Volentes tam custodes quam etiam negotiatores hanc ipsam prohibitionem nostram transgredientes severius coërcere, statuimus cum universis consiliariis et terrarum nuntiis in generali conventu Pyotrkouensi proxime praeterito congregatis quod quicumque deinceps compertus fuerit, eandem prohibitionem nostram transeundi cum mercibus aut frumentis qualibuscunque aut etiam cum paratis pecuniis ad negotiandum in Slesiam ultra fines regni nostri transgressus esse, et capite et bonis omnibus puniri debet. Qui vero non fuerit in transgrediendo deprehensus, sed vel furtim vel conniventia capitaneorum transgressus et dehinc domum reversus si testibus idoneis convictus fuerit, eam transgressionem commisisse, poena capitis punietur. Si autem quispiam capitaneorum permiserit aliquem contra ipsam prohibitionem nostram in Slesiam transire et capitaneatus sui officio privari et alia, quae nobis condigna videbitur, animadversione puniri debebit, si vero fuerit capitaneus, qui bona nostra habuerit oppignorata, perdere debebit absque ulla spe veniae summas omnes pecuniarum, quas in ipsis bonis nostris habuerit inscriptas eademque bona ad Nos ipso facto devolvi debebunt. Quod si burgrabius, vicecapitaneus aut notarius capitanei modo supradicto excesserit et idoneo testimonio convictus fuerit, quod aliquem contra prohibitionem nostram transire in Slesiam permisisset quovis colore vel praetextu, illum eius dominus vel evincere vel ad poenam capitis et bonorum nobis extradere debebit. Atque huic constitutioni et decreto nostro universi homines tam nostri quam subditorum nostrorum spiritualium et saecularium subiacebunt, nec quisquam exemptus esse debebit. Proinde vobis, locorum capitaneis ac proconsulibus et consulibus civitatum et oppidorum severe praecipimus, ut hanc nostram constitutionem ac edictum ubique in omnibus locis publicis, ad quae homines frequenter convenire solent, denuntiari et proclamari faciatis, ne aliquis ignorantiam praetendens aliquid contra eam constitutionem nostram committat et poenas suprascriptas incurrat. Vos vero capitanei in custodiendis et pervestigandis locis omnibus ac itineribus, ne quis eandem prohibitionem nostram transgrediatur, curam et diligentiam omnem adhibeatis et quoscunque offenderitis, vel deprehenderitis in minima quaque re contra hanc prohibitionem nostram excessisse, illius res et ipsummet capiat et usque ad instructionem et documentum nostrum detineatis sub poenis contra capitaneos et officiales negligentes statutis et pro gratia nostra non aliter facturi. Datum ^fPyotrcouie feria quarta proxima ante festum sancti Petri ad Cathedram, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo octavo [19 II 1528], regni vero nostri anno vigesimo secundo. Ad mandatum Sacrae Regiae Maiestatis proprium^f.

VIII. CONTRA CASTELLANUM BIECHOUIENSEM

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuanie, Russie, Prussie, Masouieque etc. dominus et heres. Generoso Nicolao Russoczski, castellano Biechouiensi et capitaneo nostro Lanciciensi et Przedecensi, fidei dilecto, gratiam regiam. Generose, fidelis noster dilecte! Etsi decreto conventus generalis constitutum fuit, ut aromata per mercatores civitatum et oppidorum ubilibet in regno nostro existentium iuxta laudum et constitutionem illius conventus venderentur, pretium illorum non elevandum, alioquin privatione eorundem punirentur, qui secus facere praesumpserint. Cui decreto tua fidelitas satisfaciet, licet nonnullos mercatores civitatis nostrae Posnaniensis propter transgressionum decreti praedicti privatione aromatum punire voluisset posteaque illos cautione fideiussoria obstrictos dimisisset, donec per nos informaretur,

^e ac *MK_I*. ^f *W MK_I*: in Radom, feria quarta Cinerum anno Domini 1528.

quod^a cum illis esset deinceps factura. Quoniam autem constitutio illa passim ab omnibus subditis nostris negligitur, onerosum fore censeremus, ut in mercatoribus civitatis nostrae Posnaniensis duntaxat exequi debeat. Mandamus itaque tuae fidelitati, ac omnino sic habere volumus, quidquam mox visis praesentibus litteris nostris fideiussores praedictos quos mercatores Posnanienses occasione praemissorum pro se dederunt, ab huiusmodi cautione fideiussoria liberos et absolutos faciat, quos etiam Nos liberamus et absolvimus per praesentes ipsosque fideiussores ac mercatores etiam Posnanienses praedictos praemissorum occasione amplius non molestet, in praesenti autem conventionem cum consilio universorum consiliariorum et nuntiorum terrestrium assensu constituemus, quod ab executione praedicta constitutio deinceps sit habitura, quod ab omnibus equanimiter observari faciemus. Pro gratia nostra tua fidelitate, secus non factura. Datum Pyotrkouie in conventionem generali feria quinta post festum sanctorum trium Regum, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo octavo [9 I 1528], regni nostri vigesimo primo. Ad mandatum Regiae Maiestatis proprium.

IX. SENTENTIA SACRAE REGIAE MAIESTATIS OCCASIONE CERTE INSIMULATIONIS ET INFAMATIONIS QUORUNDAM NOBILIIUM DUCATUS MASOVIAE DE VITA DUCALI^a

Nos Sigismundus etc. Significamus etc. Quomodo cum anno superiore mortuus esset illustrissimus olim dominus Ianussius, dux Masoviae¹, antecessor noster immediatus, sincere nobis dilectus, nosque eo vita functo illius ducatus ad nos et regnum nostrum devoluti possessionem accepissemus, delatumque fuisset ad nos, quomodo ipse dominus dux ex veneno sibi dato obiisset. Nos intelligentes tam detestandum scelus et salutem principis tangens, reieceramus primum causam ipsam ad nostrum in ducatum Masoviae tunc proxime felicem adventum et ulteriorem debitam instructionem in ea re accipiendam. Venientibus tandem nobis ad insignem illius ducatus civitatem Varschouiam maturo apud se consilio et frequenti consultatione causam eandem diligentius modis omnibus perquirentes et intra se cum consiliariis nostris expendentes, uti gravem et principis salutem spectantem distulimus usque ad primum et proximum totius regni nostri conventum generalem ex tunc celebrandum, quo una cum consiliariis nostris omnibus negotium hoc tantae importantiae maturo et communi consilio transigamus utque interea temporis consilarii ducatus Masoviae de praemissis debitam inquisitionem facerent et nobis significarent, commiseramus, adveniente deinde conventu generali Cracoviense totius regni pro festo sanctae Luciae [13 XII] per nos celebrato, dum ipsi consilarii Masoviae nullum legitimum documentum, sed neque verisimilem notam super praemissis fecissent, apud nos existentes personaliter retulerunt, ideo iterum causam ipsam et eius circumstantias et suspensiones omnes debite et legitime dispicere et perquirere volentes rursus in conventum Piotrcouiensem modernum reiectionis, in quo vocatis etiam ad se illius ducatus Masoviae consiliariis et terrarum nuntiis cum universo senatu regni nostri negotium hoc maximae, ut praefati sumus, importantiae recensuimus, discussimus et rite examinavimus, et tamen nullam notam sed neque aliquod vestigium et verisimile signum comperimus de violenta et artificiali morte ipsius olim domini ducis Ianussii, quin immo aperte constituisse et luce meridiana clarius fuisse et esse notorium, dictum dominum Ianussium, ducem, omnibus ecclesiasticis sacramentis devote susceptis morte naturali obiisse et mortuum esse. Et propterea pronuntiavimus et praesenti publico edicto pronuntiamus, decernimus et declaramus omnes delationes, accusationes, testimonia de intoxicatione, morte artificiali praefati domini ducis, quomodolibet et ubilibet facta, fuisse et esse vana, invalida et nullius roboris ac momenti, neque alicui personae vel aliquibus personis cuiuscunque sexus, status et conditionis existentibus honori et bonae famae nocuisse, neque unquam temporibus perpetuis

^a *Lub*: quidem.

^a *Tak w MK₁, t. 44. Wydawca AT zamiast insimulationis odczytał: insinuationis.*

¹ *Janusz III, książę mazowiecki (1502-1526), zmarł 9 marca 1526 r.*